

**HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE**  
**privind controlul constituționalității pct.9 lit.b ) și**  
**pct.13 lit.c) din anexa nr. 2 la Legea nr. 332-XIV din 26 martie 1999\***

**Nr.68 din 07.12.99**

*Monitorul Oficial al R.Moldova nr.141-144/78 din 17.12.1999*

\* \* \*

-----  
\* M.O., 1999, nr. 62-64, art. 290.

În numele Republicii Moldova,

Curtea Constituțională în componența:

Gheorghe SUSARENCO - președinte, judecător-raportor

Nicolae CHISEEV - judecător

Constantin LOZOVANU - judecător

Ion VASILATI - judecător

cu participarea grefierului Aliona Balaban, deputatului în Parlament Victor Cecan, președintele Comisiei pentru control și petiții, autorul sesizării, reprezentantului Parlamentului Ion Creangă, șef al sectorului relații cu autoritățile publice în Direcția juridică a Aparatului Parlamentului, în prezența reprezentantului Guvernului Olga Poalelungi, viceministru al justiției, călăuzindu-se de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședință plenară publică dosarul privind controlul constituționalității pct. 9 lit. b) și pct. 13 lit. c) din anexa nr. 2 la Legea nr. 332-XIV din 26 martie 1999 "Privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate".

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputatului Victor Cecan, depusă la 22 iunie 1999, în conformitate cu art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin decizia Curții Constituționale din 27 iulie 1999, în conformitate cu art. 44 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea a fost acceptată pentru examinare în fond și înscrisă în ordinea de zi.

În procesul examinării preliminare a sesizării Curtea Constituțională a solicitat puncte de vedere Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Ministerelor Justiției, Afacerilor Interne, Securității Naționale, Sănătății și Procuraturii Generale.

Examinînd materialele dosarului, audiind informația judecătorului-raportor și argumentele expuse de participanții la proces,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t :

La 26 martie 1999 Parlamentul a adoptat Legea nr. 332-XIV "Privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate" (în continuare - Legea nr. 332-XIV), prin care a fost aprobată lista genurilor de activitate care se practică în baza de licență.

Legea stabilește bazele juridice, organizatorice și economice de acordare a licențelor pentru dreptul de practicare a unor anumite genuri de activitate și are drept scop respectarea riguroasă a standardelor și normelor de calificare necesare desfășurării acestor genuri de activitate, asigurarea securității persoanei, societății și statului, apărarea intereselor lor.

În pct. 9 lit. b) din anexa nr. 2 se stipulează că Ministerul Sănătății eliberează licențe pentru activitatea de acordare a asistenței medicale (cu excepția unor activități practicate în exclusivitate de întreprinderile de stat, de organizațiile și instituțiile publice).

Prin pct. 13 lit. c) din aceeași anexă se prevede că Ministerul Afacerilor Interne eliberează licențe pentru practicarea genului de activitate ce ține de comercializarea diferitelor tipuri de armament și de muniții aferente (se acordă licențe exclusiv întreprinderilor de

stat).

Autorul sesizării consideră că prevederile pct. 9 lit. b) și pct. 13 lit. c) din anexa nr. 2 la Legea nr. 332-XIV în partea referitoare la eliberarea de licențe pentru practicarea unor genuri de activitate numai întreprinderilor de stat contravin dispozițiilor Constituției.

Curtea Constituțională constată că, în conformitate cu art. 126 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție, statul este obligat să asigure reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice, libertatea comerțului și activității de întreprinzător. Puterea de stat aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele reprezentative, în formele stabilite de Constituție (art. 2 alin. (1). Organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului este Parlamentul (art. 60 din Constituție).

Astfel, conform dispozițiilor constituționale, numai Parlamentul este în drept să reglementeze activitatea economică desfășurată de agenții economici în Republica Moldova.

În Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi\*\* sînt enumerate genurile de activitate care pot fi practicate exclusiv de întreprinderile de stat, și anume: tratamentul prin intervenție chirurgicală și metode invazive, supravegherea și tratamentul femeilor gravide, bolnavii care suferă de narcomanie, boli canceroase, boli contagioase periculoase și deosebit de periculoase, inclusiv de boli dermatovenerice infecțioase, precum și de boli psihice în forme agresive; confecționarea și comercializarea tehnicii de luptă și militare speciale, oricăror feluri de arme, precum și reparația acestora (cu excepția armelor sportive și de vînătoare), confecționarea și comercializarea munițiilor și substanțelor explozive (art. 10 alin. (3).

-----  
\*\* M.O., 1994, nr. 2, art. 33.

În conformitate cu art. 21 din Legea nr. 110-XIII din 18 mai 1994 "Privind controlul asupra armelor individuale"\*, comerțul cu arme și cu munițiile aferente este monopolul statului și se efectuează prin magazinele de stat specializate, pe bază de licență și de autorizație, eliberate de Ministerul Afacerilor Interne.

-----  
\* M.O., 1994, nr. 4, art. 43.

Avînd în vedere dispozițiile constituționale și legislative, la 26 martie 1999 Parlamentul a adoptat Legea privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate.

Conform art. 126 din Constituție, în condițiile economiei de piață rolul statului este limitat la problemele esențiale ce privesc apărarea și promovarea interesului public în activitatea economică, desfășurată nemijlocit de către agenții economici pe baza autonomiei lor juridice.

În consecință, pentru apărarea și promovarea unor interese de ordin general, statul acționează în mod indirect, prin intermediul Guvernului, care pune în acțiune pîrghiile sale specifice - impozite, taxe, licențe, garantarea guvernamentală a unor credite, lansarea comenzilor de stat etc., și îndeosebi prin politica sa legislativă.

Determinarea cadrului normativ general și stabilirea principiilor reglementării de către stat a monopolurilor sale în economia națională urmăresc scopul de a apăra cetățenii și societatea împotriva producerii și comercializării necontrolate a armelor, substanțelor explozive, stupefiantelor, alcoolului, altor mărfuri și servicii, falsificarea bancnotelor și hîrtilor de valoare. Monopolul statului este situația în care un număr limitat de agenți economici, cu autorizarea organelor administrației publice, au dreptul exclusiv de a desfășura într-o anumită sferă activități economice de producere, transportare, comercializare și procurare a mărfurilor (serviciilor).

Curtea Constituțională consideră că monopolizarea de către stat a domeniilor de activitate, prin intermediul cărora organele administrației publice își exercită funcțiile legate de apărarea și

securitatea statului, precum și a celor în care sînt produse și comercializate anumite tipuri specifice de mărfuri (servicii) nu aduc atingere principiilor economiei de piață și concurenței libere stipulate de Constituție. Or, prin legea supusă controlului constituționalității Parlamentul, în limitele competenței sale, a reglementat un aspect de bază al economiei țării: practicarea genurilor de activitate, care necesită atestarea capacității titularului licenței, în scopul respectării riguroase a normelor de calificare și a standardelor necesare desfășurării acestor genuri de activitate, precum și asigurării securității persoanei, societății și statului și apărării intereselor lor.

Pentru motivele arătate și călăuzindu-se de art. 140 din Constituție, art. 26 alin. (4) și (5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 62 lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

H O T Ă R Ă Ș T E :

1. Recunoaște constituționale pct. 9 lit. b) și pct. 13 lit. c) din anexa nr. 2 la Legea privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate nr. 332-XIV din 26 martie 1999.

2. Prezenta Hotărîre este definitivă, intră în vigoare la data adoptării, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE

Gheorghe SUSARENCO

Chișinău, 7 decembrie 1999.

Nr. 68.